

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT NAUKI, OŚWIATY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

KNO-4100-02-01/2010

Nr ewid. 82/2010/P/09/076/KNO

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 14

Rzecznik Praw Dziecka

Warszawa   maj   2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 14
Rzecznik Praw Dziecka**

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Grzegorz Buczyński

Zatwierdzam:

Józef Górny

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, dnia   maja 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	1
Cel i zakres kontroli.....	1
Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	1
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI	2
Ocena ogólna	2
Sprawozdawczość.....	2
Wnioski	3
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	4
Księgi rachunkowe.....	4
Dochody budżetowe	4
Wydatki budżetowe	5
Wydatki w układzie zadaniowym.....	8
Inne ustalenia kontroli.....	8
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI.....	11
Protokół.....	11
Wystąpienie pokontrolne	11
5. ZAŁĄCZNIKI	

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego – w okresie od 11 stycznia do 12 marca 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę nr P/09/076 pn. „Wykonanie budżetu państwa w 2009 r. w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka”. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2009² w tej części.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części 14 budżetu państwa jest Rzecznik Praw Dziecka.

Podstawowymi aktami prawnymi, regulującymi działalność Rzecznika Praw Dziecka są przepisy ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka⁵ i ustawy z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka oraz ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe⁶.

Rzecznik Praw Dziecka swoje zadania wykonuje – zgodnie z art. 13 ww. ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka - przy pomocy Biura Rzecznika Praw Dziecka (Biura RPD), będącego dysponentem trzeciego stopnia środków budżetowych. Biuro RPD było jedyną jednostką organizacyjną w części 14 budżetu państwa.

Planowane wydatki w części 14 stanowiły 0,002% planowanych wydatków budżetu państwa.

Działalność Biura RPD, przyjęta do finansowania w ramach części 14 budżetu państwa, w budżecie zadaniowym ujmowana była w 2009 r. w funkcji 16 państwa: *Sprawy obywatelskie*.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2009 r. (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf.

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf.

⁵ Dz. U. Nr 6, poz. 69, ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 214, poz. 1345

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 14 – Rzecznik Praw Dziecka.

W 2009 r. w części 14 zaplanowane dochody w wysokości 2 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 1,9 tys. zł, tj. w 95%, a zaplanowane wydatki w wysokości 6.445 tys. zł zrealizowano w kwocie 6.444,8 tys. zł, tj. w 99,9%.

Rzecznik Praw Dziecka prawidłowo i zgodnie z art. 153 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁷ sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w ramach kontroli finansowej przewidzianej w art. 47 ust. 1 ww. ustawy. Prowadzone były również wstępne oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań, stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia, polegające na:

- niewłaściwym zaewidencjonowaniu kwoty 102,1 tys. zł,
- opóźnieniu w przekazaniu układu wykonawczego do Ministerstwa Finansów,
- nieopracowaniu rocznego planu kontroli wewnętrznej.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie wiarygodność sprawozdań budżetowych Rzecznika Praw Dziecka.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych oraz przeniesień danych z ksiąg rachunkowych do sprawozdań budżetowych, Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że roczne sprawozdania budżetowe:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb- 27),
- o stanie środków na rachunkach bankowych (Rb-23)

oraz kwartalne sprawozdanie o stanie należności i wybranych aktywów finansowych (Rb N), a także kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz

---

⁷ Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zm.

gwarancji i poręczeń (Rb-Z) zostały sporządzone terminowo i prawidłowo⁸, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz zrealizowanych dochodów oraz wykonanych wydatków w 2009 r., a także stan należności i zobowiązań na koniec roku.

Uwagi NIK dotyczą sprawozdania Rb-28 wykonanie planu wydatków. Ustalono, że kwotę 102,1 tys. zł zakwalifikowano w § 401 *Wynagrodzenia osobowe pracowników*, zamiast odpowiednio w: § 459 *Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych*, § 458 *Pozostałe odsetki* oraz w § 461 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*.

Wnioski

W wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do Rzecznika Praw Dziecka, Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o:

- 1) kwalifikowanie wydatków budżetowych zgodnie z ustaleniami zawartymi w przywołanym rozporządzeniu Ministra Finansów;
- 2) terminowe przekazywanie układu wykonawczego do Ministra Finansów;
- 3) opracowywanie rocznych planów kontroli wewnętrznej.

---

⁸ Zasady sporządzania sprawozdań budżetowych określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości (Dz. U. Nr 115, poz.781, ze zm.)

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wiarygodność ksiąg rachunkowych (w odniesieniu do rocznych i bieżących sprawozdań budżetowych) oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania w Biurze RPD systemu kontroli finansowej.

Ocena powyższa wynika z badania systemu rachunkowości, przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych oraz bezpośredniego badania 92 dowodów i zapisów księgowych o łącznej wartości 1.875,9 tys. zł (29,1% wydatków), z tego 91 dowodów wybranych metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji oraz jeden dowód wybrany celowo.

Badanie wykazało jeden przypadek nieprawidłowego zakwalifikowania wydatków na kwotę 102,1 tys. zł (tj. 1,6% wydatków). Biuro RPD wypłaciło byłemu pracownikowi ww. kwotę w związku z prawomocnym wyrokiem sądowym⁹, przy czym całą tę kwotę zaksięgowano w § 401 *Wynagrodzenia osobowe pracowników*, podczas gdy zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁰ część tej kwoty dotycząca odszkodowania (tj. 88,8 tys. zł) powinno zaksięgować w § 459 *Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych*, kwotę odsetek (6,6 tys. zł) - w § 458 *Pozostałe odsetki*, kwotę kosztów procesu (6,7 tys. zł) – w § 461 *Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego*.

Dochody budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia planowanie oraz realizację dochodów w części 14 budżetu państwa.

---

⁹ Poprzednia Rzecznik Praw Dziecka 8 maja 2008 r. rozwiązała umowę o pracę z radcą prawnym bez zachowania okresu wypowiedzenia, wskazując art. 52 § 1 pkt 1 k. p., tj. utratę zaufania przez pracodawcę, brak współpracy z pracodawcą. Pozwem z 20 maja 2008 r. radca prawny wystąpił do sądu o przywrócenie do pracy i odszkodowanie za czas pozostawania bez pracy. W konsekwencji prawomocnego wyroku sądowego z 18 czerwca 2009 r. oraz postanowienia sądowego z 22 lipca 2009 r. Biuro RPD wypłaciło 23 września 2009 r. radcy prawnemu kwotę 102,1tys. zł, z tego 88,8 tys. zł stanowiło odszkodowanie, 6,6 tys. zł - odsetki oraz 6.7 tys. zł – koszty procesu.

¹⁰ Dz. U. Nr 107, poz. 726, ze zm.

W wyniku kontroli wszystkich zrealizowanych dochodów stwierdzono, że były one rzetelnie ewidencjonowane, pobierane i terminowo odprowadzane na centralny bieżący rachunek budżetu państwa.

Dochody budżetowe w części 14 wyniosły 1,9 tys. zł, tj. 95% kwoty zaplanowanej i 63,4% dochodów zrealizowanych w 2008 r.

Dane o dochodach przedstawiono w załączniku nr 1 do informacji.

Źródłem dochodów były:

- wynagrodzenia płatnika z tytułu terminowych płatności podatku dochodowego, otrzymywane na podstawie art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa¹¹ (0,9 tys. zł);
- wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika, zgodnie z art. 3 ust.2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹² (0,2 tys. zł);
- zwrot składek ZUS z ubiegłych lat (0,1 tys. zł);
- zwrot za szkolenia pracowników za 2008 r. (0,7 tys. zł).

W Biurze RPD nie wystąpiły należności.

Wydatki budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków w części 14 budżetu państwa.

W 2009 r. zrealizowane wydatki w kwocie 6.444,8 tys. zł były niższe od planu po zmianach o 0,2 tys. zł (0,01%). W porównaniu do roku 2008 wydatki były wyższe o 1.254 tys. zł, tj. o 24,2%. Biuro RPD nie przekroczyło limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej. Zobowiązania Biura RPD wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb 28 w kwocie 178,4 tys. zł dotyczyły dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi za 2009 r.

W 2009 r. Ministerstwo Finansów przekazało na rachunek Biura RPD kwotę 6.445 tys. zł. Niewykorzystane środki budżetowe w kwocie 0,2 tys. zł zostały zwrócone na centralny rachunek bieżący budżetu państwa 20 stycznia 2010 r., tj. w terminie określonym

---

¹¹ Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, ze zm.

¹² Tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 205, poz. 1585, ze zm.

w § 14 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹³.

W strukturze zrealizowanych wydatków budżetowych wydatki bieżące w kwocie 6.319,9 tys. zł stanowiły 98,1% ogółu zrealizowanych wydatków oraz 100% planu po zmianach, a wydatki majątkowe w kwocie 124,9 tys. zł odpowiednio: 1,9% i 99,9%.

Dane o wydatkach budżetowych przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

W strukturze wydatków bieżących największy udział miały wydatki na :

- finansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi (§§ 4010, 4040, 4110, 4120) – 3.422,9 tys. zł, tj. 54,2% wydatków bieżących;
- zakup usług pozostałych (§ 4300) – 1.279,2 tys. zł (tj. 20,2% wydatków bieżących);
- opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe (§ 4400) – 772,4 tys. zł (tj. 12,2% wydatków bieżących).

Wydatki te obejmowały łącznie 86,6% zrealizowanych wydatków bieżących i 84,9% ogółu wydatków części 14 budżetu państwa.

1. Kontrolą objęto wydatki w kwocie łącznej 2.243 tys. zł, tj. 35,5% wydatków bieżących, w zakresie § 4210 *Materiały i wyposażenie*, § 4300 *Zakup usług pozostałych* oraz § 4400 *Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe*.

W ramach § 4210 wydatkowano kwotę 191,4 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, m. in. na wyposażenie Biura RPD: zakup komputerów, sprzęt elektroniczny i elektryczny, meble oraz na materiały na konferencje.

Na zakup usług pozostałych (§ 4300) wydatkowano kwotę 1.279,2 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach), w tym:

- 570,9 tys. zł na usługi promocyjne, tj. m. in. na: kampanię „*Bicie jest głupie*” (78,9 tys. zł), promocję telefonu zaufania (30,2 tys. zł), materiały promujące prawa dziecka (133,5 tys. zł), opracowanie ankiet dotyczących orzecznictwa sądowego (12,4 tys. zł), badania pn.: „*Kompetencje wychowawcze*” (42,7 tys. zł) i „*Zjawisko ubóstwa wśród dzieci*” (176,8 tys. zł), publikacje: „*Biuletyn Informacyjny Rzecznika Praw Dziecka – Konwencja Haska*” (7,9 tys. zł), książkę (poradnik) - „*Mądre wychowanie*” (12,2 tys. zł),

---

¹³ Dz. U. Nr 116, poz. 784, ze. zm.

- 143,6 tys. zł na konferencje i spotkania, w tym m. in. na organizację konferencji pn.: „*Mądre wychowanie*” (9,6 tys. zł), „*Dziecko z ADHD*” (9,6 tys. zł), „*XX Lecie Konwencji o Prawach Dziecka*” (42,3 tys. zł), „*Sytuacja dzieci w Polsce*” (9,8 tys. zł), „*Sytuacja dzieci w Polsce*” (9,2 tys. zł),
- 321,5 tys. zł na usługi eksploatacyjne, w tym m. in.: BHP i Ppoż. (8,8 tys. zł), usługi parkingowe i koperty (28,5 tys. zł), monitorowanie i konserwacja alarmów (6,5 tys. zł), monitoring prasy i internetu (26,9 tys. zł), usługi prawnicze realizowane przez radcę prawnego z zewnętrznej kancelarii prawniczej na podstawie umowy cywilnoprawnej (90,4 tys. zł).

W ramach § 4400 Biuro RPD wydatkowało kwotę 772,4 tys. zł na wynajem lokali biurowych o powierzchni 673,4 m². Podstawę tych opłat stanowiła umowa zawarta przez Biuro RPD z „Zarządem Budynku Śniadeckich 10 s.c. z 30 sierpnia 2007 r. na okres od 1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2010 r.

Biuro RPD nie przekazywało wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ponieważ spełniało warunki ustalone w art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹⁴.

2. W 2009 r. przeciętne zatrudnienie w części 14 wyniosło 45 etatów i było zgodne z planowanym, a w stosunku do 2008 r. wzrosło o siedem etatów. Wzrost stanu zatrudnienia spowodowany był zwiększeniem zadań i kompetencji Rzecznika Praw Dziecka w ustawie z dnia 24 października 2008 r. o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka oraz ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska.

Łączne wydatki na wynagrodzenia (§§ 4010 i 4040) wyniosły 2.970 tys. zł, tj. 100% kwoty planowanej, a w porównaniu do roku 2008 wzrosły o 512,3 tys. zł, tj. o 20,8%. Wydatki te obejmowały wynagrodzenia Rzecznika i pracowników oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne w kwocie 132,9 tys. zł za 2008 rok. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 5.500 zł (w stosunku do roku 2008 wzrosło o 110,3 zł, tj. o 2,0%), z tego 5.340 zł pracowników i 12.535 zł Rzecznika.

Biuro RPD wprowadziło przepisy ustawy z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (...) ¹⁵, ponieważ

---

¹⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 j. t.

¹⁵ Dz. U. Nr 33, poz. 254

w roku 2009 Rzecznik Praw Dziecka otrzymywał tylko miesięczne wynagrodzenia bez nagród, przy czym wynagrodzenie to w marcu 2009 r. wyniosło 12.453 zł i było wyższe od wynagrodzenia z grudnia 2008 r. o 88 zł, tj. o wysokość dodatku stażowego.

Biuro RPD przekazywało składki na ubezpieczenia społeczne (391,7 tys. zł) i Fundusz Pracy (61,2 tys. zł) w terminach określonych w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹⁶.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzenia przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji.

3. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków majątkowych. Ustalone w ustawie budżetowej w części 14 wydatki majątkowe w kwocie 125 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 124,9 tys. zł, tj. w 99,9%.

Wydatki poniesiono m. in. na zakupy: przełącznika HP pozwalającego zarządzać dołączaniem komputerów do sieci (54,4 tys. zł), serwera na potrzeby aplikacji finansowo księgowej (23,9 tys. zł), urządzenia będącego zaporą oddzielającą sieć wewnętrzną od strony internetu pozwalającą na lepsze i efektywniejsze zarządzanie zabezpieczeniem sieci (25,5 tys. zł), programu do ewidencjonowania pozycji książkowych LIBRA (7,1 tys. zł), programu do przygotowywania publikacji wydawnictw wielostronicowych (6,3 tys. zł).

W wyniku kontroli, którą objęto wszystkie wydatki majątkowe, stwierdzono, że zakupy dokonywano na zasadach określonych w art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, tj. w sposób celowy i oszczędny. Zakupione środki trwałe zostały sklasyfikowane prawidłowo, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT)¹⁷.

Wydatki w układzie zadaniowym

Rzecznik Praw Dziecka jako dysponent części 14 budżetu państwa, zgodnie z art. 124 pkt 9 ustawy o finansach publicznych, zgłosił do projektu ustawy budżetowej w ramach budżetu zadaniowego jedno zadanie: 16,5 - Ochrona praw dziecka, w tym prawa do życia i zdrowia, do wychowywania w rodzinie, do godziwych warunków socjalnych i prawa do nauki.

---

¹⁶ Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585, ze zm. j. t.

¹⁷ Dz. U. Nr 112, poz. 1317, ze zm.

Celem ww. zadania było zwiększenie skuteczności przestrzegania praw dziecka, które planowano osiągnąć poprzez cztery wykonywane w Biurze RPD działania, tj.: monitorowanie praw dziecka, informowanie o przysługujących prawach, podejmowanie interwencji w sytuacji naruszeń praw dziecka oraz upowszechnienie wiedzy na temat praw dziecka i sposobu postępowania w przypadku naruszeń.

Dla monitorowania osiągania celów ww. zadania zaplanowano wykorzystanie dwóch mierników, tj.: liczbę wpływających spraw do Biura RPD oraz wskaźnik świadomości istnienia instytucji Rzecznik Praw Dziecka wśród dzieci.

Ustalono, że w 2009 r. do Biura RPD wpłynęło 14.460 spraw, tj. o 4.860 więcej (o 50,6%) od liczby spraw zaplanowanych. Do czasu zakończenia kontroli nie było wyników badań zewnętrznych odnośnie wskaźnika świadomości istnienia instytucji Rzecznika Praw Dziecka wśród dzieci.

W 2009 r. w Biurze RPD nie zostały zmienione zasady dotyczące ewidencji operacji gospodarczych pod kątem zapewnienia ewidencji księgowej w podziale na przyjęte w budżecie zadaniowym poszczególne działania.

Inne ustalenia kontroli

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej w Biurze RPD.

W 2009 r. Biuro RPD sporządziło trzy sprawozdania odnośnie wykorzystania środków finansowych, tj. na dzień 31 marca, 30 czerwca i 30 września. Wykorzystanie środków wyniosło odpowiednio: 19,5%, 39,1% i 64,7%, zaangażowanie środków odpowiednio: 59,6%, 72,7% i 85,6%.

W okresie tym przeprowadzono cztery kontrole wewnętrzne w Biurze RPD, dotyczące: rejestracji podejmowania oraz zamykania spraw w systemie obiegu korespondencji - kontrole w maju i wrześniu, ewidencji środków trwałych i wyposażenia, ewidencji przebiegu pojazdów. Biuro RPD nie opracowało jednakże planu kontroli wewnętrznej na 2009 r., zgodnie zaś z § 5 załącznika do zarządzenia nr 26 Rzecznika Praw Dziecka z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia zasad i trybu przeprowadzenia kontroli wewnętrznej w Biurze RPD, obowiązującym od 1 stycznia 2008 r. czynności kontrolne dokonywane są na podstawie rocznego planu kontroli.

W badanym okresie audytor wewnętrzny zrealizował cztery zadania audytowe, tj.: audyt sprawdzający wykonanie zaleceń zawartych w sprawozdaniach, ocenę procesu archiwizacji w Biurze RPD, ocenę funkcjonowania programu Sekretariat oraz ocenę procesu interwencji prowadzonych przez Zespół Informacyjno – Interwencyjny.

2. Rzecznik Praw Dziecka przedłożył układ wykonawczy budżetu na 2009 r. w załączeniu do pisma z 16 lutego 2009 r. (nr GR/III/3110/2-2/2009/EP), tj. z opóźnieniem 16 dni.

Zgodnie zaś z art. 128 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dysponenci części budżetowych przekazują Ministrowi Finansów w terminie 21 dni od ogłoszenia ustawy budżetowej szczegółowy plan dochodów i wydatków części budżetowej, zwany „układem wykonawczym”. Ustawa budżetowa na rok 2009 ukazała się 9 stycznia 2009 r. – tak więc termin przedłożenia układu wykonawczego upłynął 30 stycznia 2009 r.

3. Biuro RPD zrealizowało wszystkie wnioski pokontrolne sformułowane po kontroli wykonania budżetu państwa w części 14 w 2008 r.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokół

Protokół kontroli, przekazany Rzecznikowi Praw Dziecka w dniu 12 marca 2010 r., został podpisany bez zastrzeżeń w dniu 25 marca 2010 r.

W dniu 25 marca 2005 r. została przeprowadzona narada pokontrolna, na której przedstawiono główne ustalenia przeprowadzonej kontroli.

Wystąpienie pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Rzecznika Praw Dziecka w dniu 27 kwietnia 2010 r.

W wystąpieniu pokontrolnym Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o:

- 1) kwalifikowanie wydatków budżetowych zgodnie z ustaleniami zawartymi w przywołanym rozporządzeniu Ministra Finansów;
- 2) terminowe przekazywanie układu wykonawczego do Ministra Finansów;
- 3) opracowywanie rocznych planów kontroli wewnętrznej

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne z dnia 13 maja 2010 r. Rzecznik Praw Dziecka poinformował Najwyższą Izbę Kontroli, że ww. wnioski zostaną szczegółowo przeanalizowane i będą stanowiły podstawę do doskonalenia wewnętrznych procedur w Biurze RPD.

Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem:	3	2	1,9	63,4	95,0
1	dział 751	3	2	1,9	63,4	95,0
1.1	rozdział 7501	3	2	1,9	63,4	95,0
1.1.1	§ 0970	3	2	1,9	63,4	95,0

Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2008 r.	2009 r.				6:3	6:4	6:5
			Ustawa	Plan po zmianach	Wykonanie	w tym:			
						wydatki niewyga- sające			
tys. zł						%			
1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
	Ogółem, w tym:	5 190,8	6 445,0	6 445,0	6 444,8	-	124,2	100,0	100,0
1	dział 751	5 190,8	6 445,0	6 445,0	6 444,8	-	124,2	100,0	100,0
	1. rozdz. 75101 razem:								
1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników w tym:	2 339,6	3 062,0	2 837,1	2 837,1	-	121,3	92,7	100,0
	<i>Wynagrodzenia mnożnikowe</i>	179,7	290,0	150,4	150,4	-	83,7	51,9	100,0
	<i>Wynagrodzenia pracowników</i>	1 974,7	2 611,0	2 504,2	2 504,2	-	126,8	95,9	100,0
	<i>Nagrody</i>	185,2	87,0	87,0	87,0	-	47,0	100,0	100,0
	<i>Rezerwa na gratyfikacje, odprawy w tym</i>	-	74,0	95,5	95,5	-	-	129,1	100,0
	<i>Nagrody jubileuszowe</i>	-	74,0	41,0	41,0	-	-	55,4	100,0
	<i>Odprawy</i>	-	-	54,5	54,5	-	-	-	100,0
1.2.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	118,1	165,0	132,9	132,9	-	112,5	80,5	100,0
1.3.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	342,9	491,0	391,7	391,7	-	114,2	79,8	100,0
1.4.	§ 4120 Składki na fundusz pracy	57,7	80,0	61,2	61,2	-	106,1	76,5	100,0
1.5.	§ 4140 Wpłaty na PFRON	4,7	-	-	-	-	-	-	-
1.6.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	111,2	85,0	185,4	185,4	-	166,7	218,1	100,0
1.7.	§ 4210 Materiały i wyposażenia ogółem, w tym:	303,3	155,0	191,4	191,4	-	63,1	123,5	100,0
	<i>Wyposażenie biura</i>	151,6	38,1	49,7	49,7	-	32,8	130,4	100,0
	<i>Materiały biurowe</i>	43,8	25,1	33,5	33,5	-	76,5	133,5	100,0
	<i>Materiały eksploatacyjne</i>	14,8	11,9	8,2	8,2	-	55,4	68,9	100,0
	<i>Materiały gospodarcze</i>	5,9	8,0	11,2	11,2	-	189,8	140,0	100,0
	<i>Książki, literatura fachowa</i>	33,9	14,7	15,2	15,2	-	44,8	103,4	100,0
	<i>Paliwo</i>	13,6	14,9	19,3	19,3	-	141,9	129,5	100,0

Załączniki

	<i>Obsługa gabinetu</i>	16,1	14,0	19,8	19,8	-	123,0	141,4	100,0
	<i>Materiały konferencje, spotkania</i>	23,6	28,3	34,5	34,5	-	146,2	121,9	100,0
1.8.	§ 4260 Energia elektryczna	25,3	26,0	35,3	35,3	-	139,5	135,8	100,0
1.9.	§ 4270 Usługi remontowe	18,7	32,0	16,6	16,6	-	88,8	51,9	100,0
1.10.	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	5,0	6,0	6,3	6,3	-	126,0	105,0	100,0
1.11.	§ 4300 Usługi pozostałe w tym:	749,7	992,0	1 279,2	1 279,2	-	170,6	129,0	100,0
	<i>Usługi promocyjne</i>	378,7	400,0	570,9	570,9	-	150,8	142,7	100,0
	<i>konferencje i spotkania</i>	84,5	100,0	143,6	143,6	-	169,9	143,6	100,0
	<i>Usługi eksploatacyjne</i>	49,5	120,0	192,5	192,5	-	388,9	160,4	100,0
	<i>Usługi pocztowe i bankowe</i>	24,6	37,4	37,4	37,4	-	152,0	100,0	100,0
	<i>Prenumeraty</i>	25,1	13,4	13,4	13,4	-	53,4	100,0	100,0
	<i>Usługi pozostałe</i>	187,4	319,0	321,4	321,4	-	171,5	100,8	100,0
1.12.	§ 4350 Zakup usług dostępu do sieci internet	13,6	21,0	17,7	17,7	-	130,1	84,3	100,0
1.13.	§ 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telefonii komórkowej	28,9	32,0	30,2	30,2	-	104,5	94,4	100,0
1.14	§ 4370 Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	34,5	75,0	37,8	37,8	-	109,6	50,4	100,0
1.15	§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	15,9	20,0	7,7	7,7	-	48,4	38,5	100,0
1.16	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz	-	5,0	-	-	-	-	-	-
1.17	§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki lokale i pomieszczenia garażowe	739,6	780,0	772,4	772,4	-	104,4	99,0	100,0
1.18	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	21,0	45,0	57,1	57,1	-	271,9	126,9	100,0
1.19	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	42,0	85,0	41,1	41,1	-	97,9	48,4	100,0
1.20	§ 4430 Różne opłaty i składki	21,1	28,0	17,5	17,5	-	82,9	62,5	100,0
1.21	§ 4440 Zakładowy fundusz socjalny	36,8	48,0	49,7	49,7	-	135,1	103,5	100,0

Załączniki

1.22	§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	1,7	2,0	2,4	2,4	-	141,2	120,0	100,0
1.23	§ 4700 Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej	19,4	37,0	20,6	20,6	-	106,2	55,7	100,0
1.24	§ 4740 Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	6,6	15,0	7,9	7,9	-	119,7	52,7	100,0
1.25	§ 4750 Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	27,9	33,0	120,8	120,8	-	433,0	366,1	100,0
1.26	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	105,5	125,0	125,0	124,9	-	118,4	99,9	99,9

Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem	38	2 457,7	5 389,7	45	2 970	5 500,0	102,0
	wg statusu zatrudnienia							
	w tym:							
	01	37	2 277,4	5 129,3	44	2 819,6	5 340,0	104,1
	02	1	180,3	15 025,0	1	150,4	12 535,0	83,4
1.	dział 751							
	urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	38	2 457,7	5 389,7	45	2 970	5 500,0	102,0
1.1.	rozdział dział 75101							
	urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	38	2 457,7	5 389,7	45	2 970	5 500,0	102,0

Kalkulacja oceny końcowej części 14 – Rzecznik Praw Dziecka

Oceny wykonania budżetu części 14 – Rzecznik Praw Dziecka dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku¹⁸.

Dochody: 1,9 tys. zł

Wydatki: 6.444,8 tys. zł

Łączna kwota G : 6.446,7 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9997$

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,0003$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa dochodów (5): pozytywna

Nieprawidłowości w wydatkach dotyczyły niewłaściwego zaewidencjonowania kwoty 102,1 tys. zł (tj. 1,58% zrealizowanych wydatków).

Ocena cząstkowa wydatków (5): pozytywna

Wynik końcowy $Wk: 5 \times 0,9997 + 5 \times 0,0003 = 4,9985 + 0,0015 = 5$

Nie obniża się oceny końcowej, ponieważ nieprawidłowość dotycząca niewłaściwego zaewidencjonowania wydatków w kwocie 102,1 tys. zł nie przekracza progu 5% poniesionych wydatków.

Ocena końcowa (5): pozytywna

---

¹⁸ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Finansów
6. Minister Sprawiedliwości
7. Rzecznik Praw Dziecka
8. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
9. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego
10. Komisja Finansów Publicznych
11. Komisja Polityki Społecznej i Rodziny
12. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
13. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej